

[Landbrugsministeren.]

og specielt Landbrugets. Jeg tror nok, at alle erkender, ikke alene her i Salen, men ude omkring i det hele Land, at de øjeblikkelige Prisforhold for Landbrugets Produkter ingenlunde er gunstige for en fornuftig og rimelig Forrentning. Mange Talere, og det navnlig fra Venstres Side, har i Anledning af denne økonomiske Situation krævet Nedgang i Lønninger, Skatter og lignende. De Krav, der i saa Henseende er fremsat fra den Side, har forbavset mig i overordentlig høj Grad. Jeg har jo Gang paa Gang hørt de samme Talere, med de ærede Medlemmer Hr. Pinholt og Hr. Clausager i Spidsen, udtale, at Landbruget er det frie Erhverv, det Erhverv, som er undergivet Liberalismens Velsignelser, det Erhverv, som er vant til at klare sig med Verdensmarkedets Priser og er underkastet disse Prisers Stigen og Falden, et Erhverv, som tager Chancerne og bærer Byrderne, bærer dem i Stilhed og Ydmyghed uden at komme til Staten, uden at komme til andre Erhverv. Naar disse ærede Talere nu kommer og siger: Nu har vi faaet Krise i Landbruget, de økonomiske Forhold er vanskelige, Priserne er saadanne, at det kniber med Forrentningen, nu maa I andre hjælpe os — saa synes jeg ikke, det falder rigtig sammen med de almindelige Udtalelser fra de Herrers Side om Landbrugets Stilling. Man kan dog ikke, naar Priserne gaar ned paa Salgsprodukterne, komme og sige: Nu maa I andre være med til at bære Byrderne, uden at man saa ogsaa maa tage Konsekvensen og sige: Naar der er Opgang i vore Priser, maa de andre ogsaa have en vis Fordel. Ellers er der ikke megen Konsekvens i det. Men det er jo ogsaa muligt, at det ikke er Meningen, at der skal være Konsekvens i det. Jeg tror nu alligevel, det vilde være gavnligt, hvis man vil have Befolkningen til at tro paa, at ens Udtalelser er rigtige. Men jeg har ikke hørt, at de ærede Medlemmer f. Eks. i Fjor, da vi havde andre Prisforhold, da Prisforholdene i Landbruget var saadanne, at Eksportpriserne laa betydelig over ikke alene Importpriserne, men ogsaa Hjemmemarkedets Priser i Forhold til Førkrigspriserne — og man regner jo i Landbruget altid med, at de Forhold, vi havde i 1909—14, var normale Forhold, men gode normale Forhold, og i Fjor var Prisforholdene altsaa langt gunstigere for Landbruget end i Perioden 1909—14 —, men jeg har ikke hørt en eneste af de ærede Talere, der nu staar op her og beklager sig over Forholdene og kræver, at de andre Erhverv skal deltage i Byrderne,

i Fjor staa op og sige, at nu var Forholdene gunstige for Landbruget, nu burde ogsaa de andre Erhverv have en gunstig Stilling. Det synes jeg burde være sagt fra den Side, hvis man overhovedet vil have Konsekvens i sit Standpunkt.

Paa Grund af de økonomisk vanskelige Forhold for Landbruget er flere af de ærede Talere fra Venstres Side gaaet stærkt imod to af de Punkter, som den nuværende Regering har sat fremmest paa sit Program, nemlig Genindførelsen af Formueskatten og den sociale Forsorgs Forhøjelse med ca. 13 Mill. Kr. Man har henvist til de vanskelige Forhold for Landbruget og hævdet, at Gennemførelsen af det, man fra Regeringens Side ønsker, vilde være skadeligt for Landbruget. Jeg tror, at det ærede Medlem Hr. Kr. Kristensen har været i Spidsen, idet han har fundet et Slagord, som jeg synes de andre passende kan troppe op efter og give deres Tilslutning, for at man kunde have en samlet Flok om det, idet det ærede Medlem forleden fra denne Talerstol udtalte en Opfordring til Finansministeren om at slaa Kassen i for de sociale Udgifters Forhøjelse. Jeg tror nu alligevel, det er meget tvivlsomt, om en Modstand imod disse to Reformers vil gavne det arbejdende Landbrug. Hvis man vil se paa, hvorledes Lettelsen af Formueskatten har virket overfor Landbruget, tror jeg ingen vil paastaa, at det har haft den fjerneste Betydning til Lettelse af Vilkaarene for de Landboer, som er i Vanskeligheder.

Jeg holder mig her til det ærede Medlem Hr. Clausagers Udtalelser i Aftes, der jo gik ud paa, at der ikke alene var en Gældskrise, men ogsaa Produktionskrise. Han samlede sin Opfattelse derhen, at han vilde dele Landboerne i 3 Dele: den Del, som ingen Gæld har, den Del, der har en Del Gæld, som nok kan klares, og den Del, der har for megen Gæld, og han indrømmede, at selvfølgelig var den sidste Part værst stillet, ogsaa under de nuværende økonomiske Forhold. Men hvis det ærede Medlem nu vil se paa Formueskattelettelsens Virkninger, vil han let se, at hverken den sidste Kategori eller den næstsidste eller en stor Del af den første har faaet nogen som helst Lettelse gennem den Formueskattelettelse, som blev gennemført. Dette fremgaar af det Lovforslag, der blev forelagt i Fjor, hvor der findes Oplysninger for Aaret i Forvejen, og jeg antager, at det næste Aars Erfaringer ikke vil afvige ret meget fra dem, der blev gjort det første Aar.

Det viser sig, at der er 589 Godsejere, der har faaet Nedsættelse. Men disse Godsejere havde en samlet Formue paa 350 Mill.